ಆರ್ ಕವಿತ *

ನಿಡುಗಲ್ಲು ಪ್ರದೇಶದ ಚೋಳ ಮನೆತನದ ವಂಶಾವಳಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಗಣನೆ-ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನೆ

ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಚೋಳರೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅರಸುಮನೆತನದವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವಭಾಗ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಯುತವಾಗಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿಡುಗಲ್ಲಿನ ಚೋಳರೆಂದು ಇವರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ರೊದ್ದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವರ ಮೊದಲ ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗವು ರೊದ್ದ-೩೦೦ ಆಗಿತ್ತೇ ಹೊರತು ನಿಡುಗಲ್ಲು ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಬಲರಾದ ಇವರು ರೊದ್ದದ ಗೋವರೆಂದೇ ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಳುಕ್ಯರ ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರರಾದ ಇವರು ನಿಡುಗಲ್ಲು ಮತ್ತು ಪಾವಗಡ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಆಳಿದರು. ರೊದ್ದ-೩೦೦, ಕನಿಯಕಲ್ಲು-೩೦೦, ಬಂಗಿಚೇರು-೩೦, ಸಿರೇನಾಡು-೩೦೦, ಸಿಂದವಾಡಿ-೧೦೦೦ ಮತ್ತು ಹರುವೆ-೩೦೦ ಇವು ಇವರ ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗಗಳು. ಇವರ ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತಾರವು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪೂರ್ವಭಾಗ, ತುಮಕೂರಿನ ಉತ್ತರಭಾಗ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಅನಂತಪುರದ ಮಡಕಸಿರಾ, ಗೂಟಿ, ಕಲ್ಯಾಣದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಪುಲಿದೇವೇನ್‌ಡ್ಲ ತಾಲೂಕುಗಳ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದ ವರೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದವಾಡಿ (೧೧ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೪೩ರ ವರೆಗೆ) ಹೆಂಜೇರು (ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೪೩ ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೯೬) ಮತ್ತು ನಿಡುಗಲ್ಲು (೧೨೧೯ ರಿಂದ ೧೨೮೦) ಇವರ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದವು.

ಇವರು ತಮ್ಮ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗಮ ಕಾಲದ ಕರಿಕಾಲಚೋಳನ ವಂಶಜರೆಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಇವರ ಬಿರುದಾದ 'ಉರೈಯೂರಪುರ ವರಾಧೀಶ್ವರ' ಕೂಡ ಇವರು ಮೂಲ ಚೋಳ ಸಂತತಿಗೆ ಸೇರಿರಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಮೂಲತ: ಚೋಳ ರೆಂಬುದು ಸಂಶಯಾತೀತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಚೋಳಮನೆತನದವರೋ ಅಥವಾ ತೆಲುಗುಚೋಳರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೋ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಈ ಚೋಳ ಮನೆತನದ ವಂಶಾವಳಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಗಣನೆಯ ಕುರಿತು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಚೋಳರ ವಂಶಾವಳಿಯ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ:

೧. ಇರಂಗೋಳದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜನ ಕಂಬದೂರು(ಕಲ್ಯಾಣದುರ್ಗ ತಾಲೂಕು, ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಶಾಸನ. ಕಾಲ ಸುಮಾರು ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ (ಸೌ.ಇಂ.ಇ. ೯-ಭಾ-೨ ಸಂ.೨೧೯)

೨. ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರ ವೀರನೊಳಂಬ ಜಗದೇಕ ಮಲ್ಲಮಲ್ಲಿದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜನ ಓಬಲಪುರ (ಚಳ್ಳಕೇರಿ ತಾಲೂಕು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ) ಶಾಸನ. ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೪೮. (ಎ.ಕ. ೧೧, ಚಕೆ ೨೧)

* ೧೯೫೪, ೧೨ನೇ 'ಎ' ಮೆಯಿನ್, 4ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಕೋರಮಂಗಲ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೩೪

೩. ಬಮ್ಮಿದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜನ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮುರು ತಾಲೂಕು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ) ಶಾಸನ. ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೯೯.(ಎ.ಕ. ೧೧, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ೨೦)

೪. ಇರಂಗೋಳದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜನ ನಿಡುಗಲ್ಲಬೆಟ್ಟ (ಪಾವುಗಡ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಶಾಸನ. ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೨೩೨.(ಎ.ಕ.೧೨, ಪಾವುಗಡ ೫೨)

೫. ಇರಂಗೋಳದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜನ ನಿಡುಗಲ್ಲು (ಪಾವುಗಡ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಶಾಸನ. ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೨೪೮. (ಎ.ಕ. ೧೨.ಪಾವುಗಡ ೫೦)

೬. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೯೨ರ ಗಣೇಶನ ನಿಡುಗಲ್ಲು (ಪಾವುಗಡ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಶಾಸನ. (ಎ.ಕ.೧೨,ಪಾವುಗಡ ೫೦)

ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಶಾಸನಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈ ಚೋಳಮನೆತನದ ವಂಶಾವಳಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಗಣನೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪುನಾರಚಿಸಬಹುದು:

೧. **ಜಟ:** ಇವನ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನವು ನಮಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇರುಂಗೋಳದೇವ ಚೋಳ ಮಹಾರಾಜನ ನಿಡುಗಲ್ಲು ಶಾಸನದ ವಂಶಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇವನು ಈ ಚೋಳ ಮನೆತನದ ಮೊದಲನೆಯ ಅರಸನೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಗೋವಿಂದವಾಡಿಯಿಂದ ಆಳಿದ ಅರಸರು

೨. **ಬ್ರಹ್ಮದೇವ/ಭೋಗೇಂದ್ರ/ಭೋಗಿ:** ಇವನ ಒಂದೇ ಒಂದು ಶಾಸನ ಕ್ಯಾರ್‍ಯ (ಸಿರಾ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಪ್ರದೇಶದ್ದು. ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ ಉಲ್ಲೇಖವಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೦೧೫-೧೦೪೪ರ ಅವಧಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. (ಎ.ಕ. ೧೨, ಸಿರಾ ೩೭) ಇದರಲ್ಲಿ ಇವನು ಗೋವಿಂದವಾಡಿಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ನೊಳಂಬನಾಳಿಮನ್ನಿರಿವ ಹಾಗೂ ರೊದ್ದವಗೋವ ಎಂಬುದು ಇವನ ಬಿರುದುಗಳಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

೩. **ಮಂಗರಸ/ಇರಿವಮಂಗರಸ/ಕಲಿಮಂಗಿ:** ಇವನ ಎರಡು ಶಾಸನಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು ಮೊದಲನೆಯದರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೦೭೯ (ಸೌ. ಇಂ.ಇ. ೯-ಭಾ-೧ ಸಂ. ೧೪೬) ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯದರ ಕಾಲ ಸುಮಾರು ೧೦೮೨-೮೩ (ಸೌ. ಇಂ.ಇ. ೯-ಭಾ-೧ ಸಂ. ೧೪೬) ಇವನ ಆಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ ರೊದ್ದ ೩೦೦ ಮತ್ತು ಕನಿಯಕಲ್ಲು-೩೦೦ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಗೋವಿಂದವಾಡಿಯು ಈತನ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು.

೪. **ಬೀಚಿ :** ಇರುಂಗೋಳದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜನ ನಿಡುಗಲ್ಲು ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಇವನು ಮಂಗರಸನ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವನ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನವು ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

೫. **ಗೋವಿಂದರಸ/ಗೋವಿಂದಮಹಿಪ:** ಇರುಂಗೋಳದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜನ ನಿಡುಗಲ್ಲಿನ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೩೨ (ಎ. ಕ. ೧೨, ಪಾವಗಡ ೫೨), ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೨೪೮ (ಎ. ಕ. ೧೨, ಪಾವಗಡ ೫೦) ಹಾಗೂ ಕಣೇಶ್ವರನ ನಿಡುಗಲ್ಲಿನ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೨೯೨ರ (ಎ. ಕ. ೧೨, ಪಾವಗಡ ೫೩) ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಇವನು ಬೀಚಿಯ ಮಗನೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಇವನ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನವು ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

೬. **ಇರುಂಗೋಳದೇವ:** ಕಾಲ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೦೭ ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೪೩ರ ವರೆಗೆ. ಇವನ ಸುಮಾರು ೧೦ ಶಾಸನಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು ಮೊದಲನೆಯದರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೦೭ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯದು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೪೩. ಇವನು ಕನಿಯಕಲ್ಲು - ೩೦೦, ರೊದ್ದ-೩೦೦ ಹಾಗೂ ಸಿಂದವಾಡಿ-೧೦೦೦ ಭಾಗಗಳನ್ನು ರಾಜಧಾನಿ ಗೋವಿಂದವಾಡಿಯಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು.

೭. **ಮಲ್ಲಿದೇವ/ಪಿರಿಯಭೋಗ/ಭೋಗೇಂದ್ರದೇವ:** ಇವನ ಸುಮಾರು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಶಾಸನಗಳು ದೊರಕಿದ್ದು. ಮೊದಲ ಶಾಸನವು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೩೯-೪೦ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯದು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೯೬. ಇವನ ರಾಜ್ಯವು ರೊದ್ದನಾಡು, ಕನಿಯಕಲ್ಲು ನಾಡುಸಿರೇನಾಡು, ಹರುವೇನಾಡಿನವರೆಗೂ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಇವನ ರಾಜಧಾನಿಯು ಹೆಂಜೇರು ಅಂದರೆ ಹೇಮಾವತಿ.ಇವನ ಓಬಲಪುರ (ಎ. ಕ. ೧೧, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ೨೧)ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಇವನನ್ನು ವೀರನೊಳಂಬ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲಿದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇವನು ನೊಳಂಬ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ನೊಳಂಬ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನೊಳಂಬರ ರಾಜಕೀಯ ಆಡಳಿತ ಇವನ ಕೈಸೇರಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

೮. **ಇರುಂಗೋಳ II** : ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರ ತ್ರಿಭುವನಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲಿದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜನ ಮಂಗಳವಾಡ (ಪಾವುಗಡ, ತುಮಕೂರು ಜಿ.) ಶಾಸನದಲ್ಲಿ (ಮೈ ಆರ್ಕಿ ೧೯೪೧ ಸಂ. ೪೭) ಇವನು ಮಲ್ಲಿದೇವನ ಮಗನೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಇವನ ಕಾಲವು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೯೬ ರಿಂದ ೧೨೧೯ರ ವರೆಗೆ.

೯. **ಬೊಮ್ಮಿದೇವ II /ಬ್ರಹ್ಮ:** ಇವನ ಎರಡು ಶಾಸನಗಲು ದೊರಕಿದ್ದು ಮೊದಲನೆಯದರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೧೯ (ಎ.ಕ. ೧೧ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ೨೦) ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯದು ಸುಮಾರು ೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನದ್ದು (ಎ.ಕ. ೧೧ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ೨೪). ಇವನು ಮಲ್ಲಿದೇವನ ಎರಡನೆಯ ಮಗ. ಇವನ ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗಗಳು ರೊದ್ದ, ಸಿರೆನಾಡು, ಮದಯಮ್ಮೆನಾಡು, ಲುಂಕೇನೊರುಬ, ನೊಳಂಬವಾಡಿ ಹಾಗೂ ರೇಮಾಡಿ (ಇರ್‌ಮಾಡಿ). ಇವನ ರಾಜಧಾನಿ ನಿಡುಗಲ್ಲು. ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಿರುಕುಳ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಇವರು ನಿಡುಗಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು.

೧೦. **ಇರುಂಗೋಳ** III : ಇವನು ಬೊಮ್ಮಿದೇವ IIನ ಮಗ. ಇವನ ಸುಮಾರು ೮ ಶಾಸನಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು ಮೊದಲ ಶಾಸನದ ಕಾಲ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ ೧೨೩೨ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯ ಶಾಸನದ ಕಾಲ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೭೭. ಇವನ ರಾಜಧಾನಿಯು ನಿಡುಗಲ್ಲು. ಅಬ್ಬಿನವೊಳೆ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ), ಕಂಬದೂರು (ಅನಂತಪುರ) ಹಾಗೂ ನಿಡುಗಲ್ಲು ಶಾಸನಗಳು ಅವನ ರಾಜ್ಯವಿಸ್ತಾರವು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವನ ರಾಜಧಾನಿ ನಿಡುಗಲ್ಲು. ಇವನಿಗೆ ಮೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳು, ತ್ರಿಪುರಾಂತಕದೇವ, ಪೆರುಮಾಳದೇವ, ಬೊಮ್ಮ III .

೧೧. ತ್ರಿಪುರಾಂತಕದೇವ (ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೬೨): ಇವನು ಇರುಂಗೋಳ III ಮಗನೆಂದು ಅಮರಾಪುರ (ಸಿರಾ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಾಲ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೨೬೨. ಇವನು ಹನಿಯದುರ್ಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

೧೨. **ಪೆರುಮಾಳದೇವ:** ಇವನ ಮೂರು ಶಾಸನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಮೊದಲನೆಯದರ ಕಾಲ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೮೦ ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯದರದೂ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೮೬. ಇವನ ರಾಜಧಾನಿ ನಿಡುಗಲ್ಲು.

೧೩. **ಬೊಮ್ಮ** III: ಇವನ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಗಣೇಶ್ವರನ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೯೨ರ ನಿಡುಗಲ್ಲು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಇವನು ಇರುಂಗೋಳನ ಮಗನೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

೧೪. **ಗಣೇಶ್ವರದೇವ ಚೋಳಮಹಾರಾಜ:** ಇವನ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಶಾಸನಗಳು ದೊರಕಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೨೯೨. ಇವನ ರಾಜ್ಯವು ನಿಡುಗಲ್ಲಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿತ್ತು.

೧೫. **ಬೊಮ್ಮಿದೇವ** IV: ಇವನ ಒಂದು ಶಾಸನ ಮೊಪುರು (ಪುಲಿವೇನ್‌ಡ್ಲ ತಾಲೂಕು ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ) ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೩೦೯.

೧೬. **ಇರುಂಗೋಳ** IV: ಇವನು ಪೆರುಮಾಳದೇವನ ಮಗನೆಂದು ಗುಡ್ಡಹಳ್ಳಿ (ಪಾವುಗಡ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಶಾಸನ (ಕ್ರಿ.ಶ.೧೩೨೦) ರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವನು ಗುಡ್ಡಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

೧೭. **ನಾಚಯ್ಯನಾಯಕ:** ನಾಚಯ್ಯನಾಯಕನು ಇರುಂಗೋಳ IV ನ ಮಗನೆಂದು ಗುಡ್ಡಹಳ್ಳಿ ಶಾಸನದಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವನ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನವು ದೊರಕಿಲ್ಲ.

೧೮. **ಭೈರರಸ:** ಇವನ ಒಂದು ಶಾಸನವು ಕ್ರಿ.ಶ೧೩೩೭ ದೊಡ್ಡಬಾಣಗೆರೆ (ಸಿರಾ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ)ಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದೆ. ಇವನ ತಂದೆ ನಾಚಯ್ಯ ನಾಯಕನೆಂದು ಈ ಮೇಲಿನ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವನು ನಿಡುಗಲ್ಲಿನಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು-ಕೇಸರರಸ ಹಾಗೂ ವಿಜಯರಸ.

ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅರಸರ ಹೆಸರನ್ನು ಮುಂಚೆ ಚೋಳ ವಂಶದವರನ್ನು ಕುರುತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

೧. **ಇರುಂಗೋಳ** II : ಮಲ್ಲಿದೇವ ಚೋಳ ಮಹಾರಾಜನ ಮಂಗಳವಾಡ (ಪಾವುಗಡ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಇವನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೧೭೦ (ಮೈ. ಆರಿ. ೧೯೪೧, ಸಂ. ೪೭)

೨. **ತ್ರಿಪುರಾಂತಕದೇವ:** ಇವನ ಅಮರಾಪುರ ಶಾಸನ (ಸಿರಾ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ). ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೬೨ (ಎ.ಕ. ೧೨, ಸಿರಾ. ೩೪)

೩. **ಪೆರುಮಾಳದೇವ:** ಇವನ ಮೂರು ಶಾಸನಗಳು ಸ್ಥಳ ನಿಡುಗಲ್ಲು, ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೮೦ (ಎ.ಕ. ೧೨, ಪಾವಗಡ ೪೭)

೪. **ಬೊಮ್ಮ IV:** ಇವನ ವೊಪುರು ಶಾಸನ (ಪುಲಿವೆನ್‌ಡ್ಲ ತಾಲೂಕು, ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ), ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೩೦೯ರಂದು (ಸೌ. ಇಂ. ಇ. ೧೦,ಸಂ. ೪೯೮).

೫. ಇರುಂಗೋಳ VI: ಗುಡ್ಲ ಹಳ್ಳಿ ಶಾಸನ (ಪಾವುಗಡ ತಾಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಕ್ರಿ.ಶ.೧೩೨೦(ಎ.ಕ. ೧೨, ಪಾವಗಡ ೧೪)

೬. ನಾಚಯ್ಯನಾಯಕ ಹಾಗೂ ಬೈರರಸ : ಅದೇ.

೭. ಕೇಸರಸ ಹಾಗೂ ವಿಜಯರಸ: ಬೈರರಸನ ದೊಡ್ಡಬಾಣಗೆರೆ ಶಾಸನ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೩೩೭(ಎ.ಕ. ೧೨, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ೮)

ಉಪಸಂಹಾರ : (೧)ರೊದ್ದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಆರಂಭ

(೨) ಬಹುಶಃ ನೊಳಂಬರ ಅಧೀನರಾಗಿ ಗೋವಿಂದ ವಾಡಿಯಿಂದ ಆಳ್ವಿಕೆ.

(೩) ನೊಳಂಬರ ರಾಜಧಾನಿ ಹೆಂಜೇರಿನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ. ಬಹುಶಃ ಮದುವೆ ಇಲ್ಲವೇ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿ ನೊಳಂಬರ ಅಧಿಕಾರ ಇವರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಯಿತು.

(೪) ನಿಡುಗಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ರಾಜಕಿಯ ಪರಿಸರ ಕಾರಣವೇ?

(೫) ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅರಸರು.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ

1. Abhishankar K. 1969 Mysore State District Gazetteer: Tumkur District. Government Press, Bangalore, PP.593-94.

2. Cheluvrajan V.R 1984 "Pavugada Taluk" (Kannada) Nayakavani Itihasa Svarnaputadalli. Pavugada (Tumkur) Dt.19.11.1994.

3. Cheluvarajan V.R.1987 Pavugada Taluku Darsana (Kannada) I.B.H.Pubication, Bangalore

4. Divakar, R.R. 1968 Karnataka Through The Ages, The Government of Mysore, Mysore. pp 412-413.

5. Kavitha, R. 1994 The Cholas of Nidugal: A Study The M.Phil.dissertation submitted to Karnatak University, Dharwad-3.

6. A Topographical List of the Inscriptions of Madras Presidency. Vol.I, II and III.Ed.by Rangacharya, The Government Press, Madras,1919.

7. Annual Report of the Mysore Archaeologicaal Department, 1938. University of Mysore, Mysore, 1940.

8. Annual Report of the Sourth Indian Epigraphy for the years 117, 1950-51, 1956-57, 1957-58, 1960-61. Archaeological Survey of India, Delhi.

9. Epigraphia Carnatica. Vol. IV, V, X, XI, Xii, Archaeological Survey of Mysore, Mysore.

10. Epigraphia Indica, Vols.XII (1912) XXVII (1956) XXXI. Department of Archaeology, Delhi,1994.

11. South Indian Inscriptions. Vol. IX pt I & II, Archaeological Survey of India, New Delhi, 1939.

ನಿಡುಗಲ್ಲು ಪ್ರದೇಶದ ಚೋಳಮನೆತನದ ವಂಶಾವಳಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಗಣನೆ

